

**Контрольно - измерительные материалы
для проведения промежуточной аттестации
(тестирование)
по литературному чтению (татарскому)
(для изучающих татарский язык как родной)
1 класс**

Назначение проверочной работы - оценить уровень сформированности предметных результатов по итогам усвоения программы по учебному предмету «Литературное чтение (на татарском языке)» обучающимися 1 класса.

Форма контроля: чтение текста с письменным ответом на вопросы

Структура КИМ

Тест состоит из 1 части, которая включает текст, и ответы на вопросы по данному тексту

Время выполнения работы 30 минут.

Отметки за работу не выставляются

Балл	5 баллов	3-4 баллов	0 – 2 баллов
Уровень	повышенный	базовый	недостаточный

Перечень требований к уровню подготовки учащихся

1. Понимать прочитанный текст.
2. Находить нужную для ответа информацию из прочитанного текста.

Ответы 1 вариант

1. Бүген Фәридәнең туган көне.
2. Фәридә туган көнгә дусларын чакырды.
3. Фәридә бәхетле.
4. Әби шундый карт.
5. Өлкәннәрне хөрмәт итәргә кирәк

Критерии оценивания

Части	Количество баллов за задание	Количество баллов
Часть 1	1 балл за верный ответ	5
Максимальное количество баллов		5

**Текст для чтения
Вариант 1.**

Бүгөн Фәридәнең туган көне. Әнисе, иртән иртүк торып, бик матур торт пешерде. Өстәлгә төрлө-төрлө тәмле ризыклар куйды.

Фәридәнең күлмәгә дә бик матур. Аны әнисе тегеп бирде. Чәчләренә күлмәгә төслә үк тасмадан күбәләкләр куйды.

Өйләре дә бик матур бүгөн аларның. Бөтен нәрсә ялт иткән. Барысы да чиста, пөхтә. Өстәлдә шундый матур чәчәкләр тора. Аларны әнисе алып кайткан. Фәридә нинди бәхетле! Тиздән дуслары да килеп житәр. Фәридә әнисе янына аш бүлмәсенә керде.

- Әни, әни, дим, әйдә, әби бүгөн залга минем кунакларым янына чыкмасын, ә? Анда бүгөн шундый матур, ә әби шундый карт.

Әнисе башта берни аңламады. Аннары урындыкка барып утырды һәм сүзсез калды. Аның йөзгә үзгәргән, кәефе юк иде.

1. Бүгөн кемнең туган көне?
2. Фәридә туган көнгә кемнәрне чакырды ?
3. Фәридә бәхетлеме?
4. Фәридә әбисе турында нәрсә диде?
5. Бу өзеңгә сез үзегез өчен нинди нәтижә ясадыгыз?

I вариант

1 нче өлеше (А)

А1. Габдулла Тукай кем?

- а) шагыйрь;
- в) жырчы;
- с) артист.

А2. Кайсы рәттә бары тик Г.Тукайның әсәрләре генә урнашкан?

- а) “Бала белән күбәләк”, “Гали белән Кәжә”, “Шүрәле “
- в) “Су анасы,. “Каргалар оясы”, “Жиңү бәйрәме”
- с) “Сарык белән кәжә”, “Сыерчыктар, “Дәү әнием”.

А3. Ә.Бикчәнтәева “Үрдәк беренчелекне алган” әкиятендә үрдәк беренче урынга ничек чыга?

- а) матур итеп жырлый;
- в) шәп итеп биеп күрсәтә;
- с) үз телендә матур итеп шигырь сөйли.

А4. Г.Лотфи “Сыерчыктар” шигырендә сыерчыкның чут-чут итеп сайравы –

- а) үзенә пар эзләве;
- в) аның оя сайлавы;
- с) яз килүгә шатлануы.

А5. Р.Вәлиеваның “Ак пәси”әкиятендәге соры пәси ак пәсигә үсмәгәнсең
Өле, ди. Ни өчен?

- а) кечкенә буйлы;
- в) гел уйнаган, әйткән сүзне тыңламый;
- с) дуслыкның да, ачлыкның да нәрсә икәннен белми.

А6. Мәкальнең азагын тап "Дөньяда иң йомшак нәрсә – ... ”

- а) мамык мендәр;
- в) әнием кулы;
- с) туган жир туфрагы.

А7. Халык авыз ижаты әсәрләре булган рәтне тап.

- а) санамыш, мәкаль, табышмак;
- в) Г.Тукай “Ел фасыллары”, Г.Лотфи “Сыерчыктар”
- с) Р.Вәлиева “Ак пәси”әкият, З.Хөсния “Тукран тәүбәсе” әкият.

A8. “Жәен-соры, кышын –ак, Аңа шулай яхшырак” , бу мисал нинди әсәр жанрына керә?

- а) Санамыш;
- в) такмак;
- с) табышмак.

A9. “Туган ил ул - алтын арышлар, Туган ил ул – зифа камышлар” дигән шигырь юлларында билгеләнгән сүзләр –

- а) рифмалашкан сүзләр;
- в) сынландыру;
- с) чагыштыру.

A10. З.Әхмәровның “Агачлар да авырый” хикәясендә агач нидән авырый?

- а) салкыннан корый башлый;
- в) кәжә алмагач кайрысын кимерә;
- с) балалар ботакларын сындыра.

2 нче өлеш (В)

Текстны укы.

Яңа көрәк

Әнвәрнең әнисе, ике зур кәрзин күтәрәп, базардан кайтып керде. Шыплап тутырылган кәрзиннәрне күрүгә, Әнвәр әнисенең каршына йөгәрде. Тәмле-тәмле нәрсәләр алып кайтканын белә иде инде ул аның.

- Яле, улым, әйтеп жибәр әле, бу кемгә? – диде аңа әнисе, кәрзиннәрнең берсеннән эре-эре, бик матур кызыл алмалар чыгарып.

- Миңа! – диде Әнвәр һәм әнисенең кулыннан ялт иттереп тартып та алды.

- Ә бусын кемгә бирик икән?

Әнисе кулына кечерәк кенә катыргы тартмага салынган аллы-гөлле торт күтәрәп тора иде. Үзе һаман, елмаеп, Әнвәргә карый.

- Бусы да миңа! – диде Әнвәр, шатырдатып алмасын тешли-тешли.

- Ә бусы?!

Күр инде, әнисенең кулында – яңа пешкән жир жиләкләре! Менә бу яңалык, ичмаса! Пешеп тә өлгергәннәрме икәнни?

Әнвәр беравык, кулындагы алмасын тешләргә дә онытып, кызарышып, тулып пешкән жиләкләргә исе китеп карап торды.

- Я, бусы кемгә инде, ник дәшмисең? – диде әнисе.

- Ө бусымы? Бусы миңа да миңа инде аның! – диде Өнвәр, юеш иреннәрен жәеп елмая-елмая һәм, жиләкләр салынган кечкенә генә кәрзинне эләктереп китә дә башлады.

- Тукта әле, тукта! Бетмәде бит әле, - диде әнисе һәм, ничектер Өнвәргә серле генә карап, әлегә олы кәрзиннән өр-яңа, ялтырап торган бер көрәк чыгарды.

- Менә тутыкмый торган көрәк бу. Үзе жиңел генә, үзе үткен, тик саплап кына жибәрәсем бар. Бусы кемгә була инде? – дип сорады әнисе, нигәдер бу юлы бик житди карап.

Өнвәр бер кулына – алма, икенчесенә жиләкләр тоткан килеш, әле көрәккә, әле кулындагы жимешләргә карап-карап торды да кинәт катгый бер карарга килеп:

- Ө-ә, һаман-һаман миңа гына ярамас. Алай дәрәс түгел ул. Бусы инде эти белән сиңа булсын... – диде.

Әнисенә йөзеннән елмаю югалды. Шунда ук аяклары арыганлыгы исенә төште, ахры. Ул, күңелсезләнеп кенә урындыкка барып утырды да, авыр сулап, Өнвәрнең күзләренә текәлде

Нигә икән?

(Р.Вәлиева)

В11. Әсәр ни өчен “Яңа көрәк” дип атала?

В12. Ни өчен Өнвәр көрәкне алмаган?

В13. Ни өчен әнисе күңелсезләнеп авыр сулаган?

В14. Кәрзиннән чыккан әйберләргә син ничек бүләр идең?

Дөрес жаваплар:

№	жавап
A1	а
A2	а
A3	с
A4	в
A5	с
A6	в
A7	а
A8	в
A9	а
A10	в